

10. 12. 2021 р.

м. Тернопіль

Акт

санітарно-лісопатологічного обстеження
всихаючих та розкладаних насаджень
ДП "Тернопільське лісове господарство"
на "предмет доцільності призначення
заходів з поліпшення санітарного стану
лісів на 2022 рік.

На звернення ДП "Тернопільське лісове господарство", лист від 30. 11. 2021 № 01-10/1138, наказ від 28.04.2021 № 94, "Про створення комісії з вивчення доцільності призначення санітарних рубань суцільних" та використовуючи інформацію з отриманих повідомлень про появу ознак погіршення санітарного стану лісових насаджень і матеріалів відвозу гілок, що виконані відповідно до вимог пункту 27 Санітарних правил в лісах України в редакції Постанови КМУ від 26.10.2016 № 756 з урахуванням змін згідно Постанови КМУ від 09.12.2020 № 1224 комісією в складі головного спеціаліста відділу лісового господарства Чернілівського ОУЛМР Теркопенко А. М., інспектора відділу благоустрою та господарського забезпечення Сновської ОТГ Воробей С. А., начальника відділу діагностики ДСЛП "Київлісозахист" Чавженка В. Ф., головного лісника ДП "Тернопільське лісове господарство" Левковича М. М., інженера з охорони і захисту лісу ДП "Тернопільське лісове господарство" Староруднянського С. М. проводиться санітарно-лісопатологічне обстеження всихаючих

та розглядати насаджень на предмет доцільності призначення частини площ най-більш деградуючих соснових деревостанів у заході з поліпшення санітарного стану лісів на 2022 рік.

При виконанні санітарно-лісопатологічного обстеження насаджень та оформленні відповідної документації за його наслідками обов'язково брався до уваги зміст пунктів, що вкладаєні в листі Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 30.09.2021 № 25/2-22/20786-21.

Таксаційна характеристика насаджень, що обстежувались наведена за матеріалами базового лісовпорядкування 2011 року.

Наслідки обстеження.

Стародублянське лісництво.

Категорія захисності — байрачні та інші захисні ліси.

Кв 38 вид 12 пл 4,3 га л/культури 10С_г+Бп 89р. повнота 0,7 бонітет II B₂ЖС

Кв 44 вид 14 пл 1,3 га л/культури 10С_г+Бп 90р. повнота 0,6 бонітет I B₂ЖС

Кв 47 вид 4 пл 4,3 га л/культури 10С_ж 64р. повнота 0,7 бонітет I B₂ЖС

Кв 51 вид 3 пл 1,3 га л/культури 8С_ж 2Бп 75р. повнота 0,7 бонітет I B₂ЖС

Кв 60 вид 5 пл 0,5 га л/культури 8С_ж 2Бп+Жз 84р. повнота 0,7 бонітет I A C₃ЖС

Санітарно-лісопатологічне обстеження вищевказаних соснових деревостанів встановило, що вони мають помітно зменшений рівень загальної стійкості за останній період в 3-4 роки і тенденція до накопичення відмираючих дерев та перетворення їх у сухостій постійно зростає.

Тришкини різкого погіршення стану насаджень сосни на цей час безпосередньо пов'язані з впливом таких негативних факторів, як посухи протягом тривалих періодів зниження рівня ґрунтових вод, опітопатогенні ураження, раптові прояви екстремальних метеоумов.

Вказані фактори швидкоплинно знижували захисні функції опору сосни і досить часто це відбувалось комплексно.

В обстежених частинах насаджень природні процеси сприяли створенню оптимальних умов для розвитку популяцій стовбурових шкідників – великого та малого соснових лубоїдів, короїда-стекографа, соснових златок. По мірі зростання їх чисельності та активного навілення на ослаблених деревах лісопатологічна і санітарна ситуації постійно погіршувалась, що і призвело на цей час до виникнення локальних площ розладного деревостану з суттєвим переважанням по запасу сосон IV, V та VI категорій стану. При цьому повнота таких деградуючих насаджень в межах вичагнених при обстеженні ділянок є нижча за критерії показників, що встановлені у пункті 27 Санітарних правил в лісах України згідно внесених змін

Постановою КМУ від 09.12.2020 № 1224. Аналогічним чином це стосується і обстежених насаджень де має місце розвиток патогенної кореневої шкідки (КГ) різних ступенів ураження. При цьому одночасно з відмиранням коренів сосни відбувалось заселення стовбурів та гілок

вищевказаним вторинним шкідликам, що різко погіршувало санітарно-лісовологічну ситуацію в насадженнях і призвало до утворення висхоплюючих та сухостійних дерев критичного запасу кубомаси для таких категорій стану.

Зважаючи на це, комісія вважає за доцільне призначити заходи з поліпшення санітарного стану в об'єктованих лісових насадженнях та саме суцільну санітарну рубку (ССР) в межах висхоплюючих і розкладаних деревостанів на наступних площах у заданих частинах виділів відповідних кварталів:

- Кв 38 вид 12 (південно-західна ч.) на площі 0,3 га
- Кв 44 вид 14 (східна ч.) на площі 0,5 га
- Кв 51 вид 3 (південно-західна ч.) на площі 0,1 га
- Кв 47 вид 4 (західна ч.) на площі 0,5 га
- Кв 60 вид 5 на площі 0,4 га

Примітка.

Для деяких призначених у ССР ділянок необхідно скласти акти розбіжностей стосовно їх площ, оскільки при накладанні інструментальної збірки на планшет останнього багового лісовпорядкування контури цих ділянок перетинають межі інших виділів, а саме: у кв 47 вид 4 частково накладається на вид 12, у кв 60 вид 5 частково накладається на вид 2 та вид 11.

Призначені ССР в насадженнях Староруднянського лісництва у 2022 році провести

згідно пунктів 3, 4, 7, 9 Санітарних правил в лісах України та пунктів 5, 27 цих же правил з урахуванням змін згідно Постанови КМУ від 09.12.2020 №1224, а також дотримуючись відповідних положень "Закону про тваринний світ України".

На зрубках, що утворяться після проведення ССР створити лісові культури на загальній площі 1,8 га згідно діючих схем зміцування, способів обробітки ґрунту та інших технологічних особливостей у відповідності до лісорослинних умов.

За станом прилеглих насаджень вести пошукний нагляд.

 А. М. Трокопенко
 С. А. Воробей
 В. А. Чавченко
 М. М. Левкович
 Ф. А. Фургим
 С. М. Заліч

10.12.2021 р.

м. Городня

Акт
рекогносцирувального санітарно-лісопатоло-
гічного обстеження щодо доцільності призу-
нення заходів з поліпшення санітарного
стану лісів в ДП "Городнянське лісове гос-
подарство" на 2022 рік.

На звернення ДП "Городнянське лісове
господарство" лист від 30.11.2021 № 01-10/4138
та використовуючи інформацію з отриманих
повідомлень про появу ознак погіршення са-
нітарного стану лісових насаджень згідно п.п. 3.4,
5.13 Санітарних правил в лісах України (в ре-
дакції Тостанови КМУ від 26.10.2016 № 756)
і з урахуванням змін згідно Тостанови КМУ
від 09.12.2020 № 1224 ввійшло в складі началь-
ника відділу діагностики ДЛП "Київлісзахист"
Чавленка В.Т., інженера охорони і захисту лі-
су ДП "Городнянський лісгосп" Бугриша Т.А.,
лісників Староруднянського лісництва
Заяця С.М., Жульгівського лісництва Шум-
и С.О., Моложавського лісництва Тергача В.М.,
Невклянського лісництва Лоцика А.В., Грод-
нянського лісництва Ковтуна О.Д., Губізького
лісництва Кислого В.О. проведено рекогносци-
рувальне санітарно-лісопатологічне обстежен-
ня частини насаджень ДП "Городнянський
лісгосп" на предмет визначення доцільності
призначення заходів з поліпшення санітар-
ного стану лісів на 2022 рік.

При виконанні обстеження та оформленні

відповідної документації за його наслідками обов'язково брався до уваги зміст пунктів, що викладені в листі Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 30.09.2021 № 25/2-22/20786-21.

Максимальна характеристика насаджень, що обстежувались наведена за матеріалами базового лісовпорядкування 2011 року.

Наслідки обстеження
Стародублянського лісництва.

Категорія захисності — захисні ліси.

- Кв 35 вид 2 п. 2,1 га 6Сз 3Бп 10с 85р повн. 0,7 бон. 1А
  - Кв 38 вид 12 п. 4,3 га 10Сз+Бп 89р. повн. 0,7 бон. 2 в т.ч. для експлуатації 4,0га
  - Кв 38 вид 14 п. 6,1 га 10Сз+Бп 60р. повн. 0,8 бон. 1
  - Кв 40 вид 6 п. 3,8 га 8Сз 2Бп 85р. повн. 0,6 бон. 1
  - Кв 40 вид 11 п. 1,0 га 9Сз 1Бп 73р. повн. 0,7 бон. 1А
  - Кв 44 вид 14 п. 11,3 га 10Сз+Бп 90р. повн. 0,6 бон. 1, в т.ч. для експлуатації 10,8га
  - Кв 47 вид 24 п. 1,6 га 5Сз 5Бп 47р. повн. 0,8 бон. 1
  - Кв 52 вид 5 п. 4,4 га 10Сзк+Бп 74р. повн. 0,6 бон. 1
  - Кв 41 вид 4 п. 6,5 га 10Сз+Бп 85р. повн. 0,6 бон. 2
  - Кв 48 вид 10 п. 1,5 га 10Сз+Бп 105р. повн. 0,6 бон. 2
  - Кв 57 вид 15 п. 1,1 га 10Сз+Бп 85р. 0,7 бон. 1
- Разом лісництво для експлуатації 42,9 га

Пунівське лісництво.

Категорія захисності — експлуатаційні ліси.

- Кв 1 вид 1 п. 25,7 га 8Сз 2Бп 90р. повн. 0,7 бон. 1А
- Кв 19 вид 16 п. 1,8 га 9Сзк 1Бп 59р. повн. 0,6 бон. 1Б
- Кв 19 вид 17 п. 3,2 га 10Сзк+Бп 59р. повн. 0,7 бон. 1Б
- Кв 20 вид 13 п. 4,2 га 10Сзк+Бп 59р. повн. 0,8 бон. 1, в т.ч. для експлуатації 4,0га

- Кв 20 вид 16 м 2,3 га 10Сз 75р. повн. 0,7 бон. 1
Кв 79 вид 2 м 11,8 га 9Сз 1Бп 82р. повн. 0,7 бон. 1А, в т.ч. для експлуатації 2,8 га
Кв 31 вид 1 м 8,0 га 10Сзк 59р. повн. 0,7 бон. 1
Кв 76 вид 27 м 0,7 га 9Сз 1Бп 63р. повн. 0,8 бон. 1А
Кв 76 вид 9 м 0,7 га 8Сзк 2Бп 5Сз 35р. повн. 0,7 бон. 2
Кв 61 вид 4 м 11,8 га 10Сз+Бп 95р. повн. 0,6 бон. 1
Кв 66 вид 1 м 0,9 га 8Сз 2Бп +Дз 85р. повн. 0,7 бон. 1А
Кв 70 вид 10 м 14,1 га 8Сз 2Бп +Дз 95р. повн. 0,7 бон. 1, в т.ч. для експлуатації 5,0 га
Кв 22 вид 13 м 2,1 га 5Сз 3Дз 10С 1Лд +Гз 75р. повн. 0,7 бон. 1А
Кв 114 вид 6 м 14,0 га 8Сз 1Дз 1Бп +Ос 70р. повн. 0,8 бон. 1А
Кв 115 вид 1 м 5,0 га 10Сз +Дз 90р. повн. 0,7 бон. 1А
Кв 115 вид 2 м 28,0 га 10Сз +Дз +Бп +Ос 73р. повн. 0,8 бон. 1А, в т.ч. для експлуатації 3,0 га

Разом можливо для експлуатації 91,0 га

Моложавське лісництво.
Категорія захисності — експлуатаційні ліси.

- Кв 22 вид 12 м 20,2 га 10Сз+Бп 90р. повн. 0,6 бон. 1 в т.ч. для експлуатації 3,0 га
Кв 10 вид 6 м 6,6 га 10Сз+Бп 95р. повн. 0,6 бон. 1 в т.ч. для експлуатації 2,3 га
Кв 71 вид 8 м 9,0 га 6Сзк 4Бп 62р. повн. 0,8 бон. 1А
Кв 95 вид 1 м 21,5 га 9Сзк 1Бп 60р. повн. 0,8 бон. 1А в т.ч. для експлуатації 4,5 га
Кв 32 вид 4 м 7,0 га 10Сз+Бп 90р. повн. 0,7 бон. 1А в т.ч. для експлуатації 5,7 га
Кв 83 вид 17 м 9,0 га 10Сзк+Бп 72р. повн. 0,7 бон. 1А
Кв 92 вид 8 м 30,5 га 9Сзк 1Бп 60р. повн. 0,8 бон. 1А в т.ч. для експлуатації 5,0 га

Разом можливо для експлуатації 38,5 га

Невклянське лісництво.

- Категорія захисності — експлуатаційні ліси.
Кв 11 вид 1 м 1,4 га 4Дз 5Бп 1Сз 63р. повн. 0,7 бон. 2

- Кв 23 вид 10 нл 1,9 га 7Сг 3Дз + Бп + Ос 64р. повн. 0,7 бон. 1Б
Кв 24 вид 7 нл 7,4 га 8Сг 1Дз 1Бп 60р. повн. 0,9 бон. 1Б
Кв 25 вид 6 нл 1,1 га 7Сг 3Дз + Бп + Ос 69р. повн. 0,7 бон. 1
Кв 25 вид 19 нл 2,8 га 8Сг 2Дз + 2Ле + Бп + Ос 70р. повн. 0,7 бон. 1А
Кв 26 вид 12 нл 6,5 га 7Сг 3Дз + Бп + Ос 70р. повн. 0,8 бон. 1Б
Кв 4 вид 12 нл 9,0 га 9Сг 1Бп + Дз 90р. повн. 0,7 бон. 1А в т.ч. для експлуатації 5,0 га
Кв 44 вид 11 нл 1,1 га 9Сг 1Бп + Дз 60р. повн. 0,7 бон. 1А
Кв 106 вид 4 нл 0,8 га 10Сг + Бп 73р. повн. 0,7 бон. 1Б
Кв 107 вид 1 нл 1,8 га 9Сг 1Бп 85р. повн. 0,7 бон. 1А
Кв 107 вид 12 нл 14,5 га 9Сг 1Акб + Дз + Бп + Ос 90р. повн. 0,7 бон. 1А в т.ч. для експлуатації 8,9 га

Разом можливо для експлуатації 38,7 га
Гроднянське лісництво.

Категорія захисності: Кв 98 — рекреаційно-оздоровчі ліси.

Кв 8, 12, 17, 84, 120 — захисні ліси.

Кв 31, 75 — експлуатаційні ліси.

- Кв 8 вид 7 нл 2,2 га 10Сг + Бп 90р. повн. 0,7 бон. 1
Кв 12 вид 19 нл 3,0 га 9Сг 1Бп + Влз 110р. повн. 0,6 бон. 1
Кв 17 вид 2 нл 3,3 га 8Сг 2Бп + Дз + Ос 95р. повн. 0,7 бон. 1А
Кв 17 вид 25 нл 5,8 га 7Сг 3Бп + Влз 58р. повн. 0,7 бон. 1Б в т.ч. для експлуатації 5,5 га
Кв 31 вид 5 нл 22,0 га 9Сг 1Дз + Бп + Гз 90р. повн. 0,7 бон. 1Б в т.ч. для експлуатації 19,0 га
Кв 75 вид 5 нл 4,8 га 10Сгк + Бп + Дз 62р. повн. 0,7 бон. 1А
Кв 84 вид 6 нл 1,0 га 10Сг + Дз 90р. повн. 0,6 бон. 1
Кв 98 вид 12 нл 2,0 га 10Сг + Акб 115р. повн. 0,6 бон. 1
Кв 120 вид 17 нл 1,0 га 9Сг 1Бп 85р. повн. 0,6 бон. 1

Разом можливо для експлуатації 41,8 га

Губізьке лісництво.

Категорія захисності: кв 60, 76, 87, 97, 106, 107, 108 — захисні ліси.

кв 7, 53 — експлуатаційні ліси.

кв 7 вид 13 м 20,9 га 10С₂ + Бп 95р. повн. 0,8 бон. 1 в т.ч. для експлуатації 2,6 га

кв 53 вид 9 м 1,2 га 9С₂ 1Бп + Дз 75р. повн. 0,7 бон. 1А

кв 53 вид 11 м 3,0 га 10С₂ + Дз + Бп 75р. повн. 0,7 бон. 1А

кв 60 вид 18 м 1,5 га 10С₂ + Бп 80р. повн. 0,7 бон. 1

кв 76 вид 4 м 9,5 га 9С₂ 1Бп + Ос 80р. повн. 0,7 бон. 1А

кв 87 вид 8 м 26,0 га 10С₂ + Бп 85р. повн. 0,8 бон. 1 в т.ч. для експлуатації 11,0 га

кв 87 вид 13 м 4,7 га 10С₂ + Бп 75р. повн. 0,8 бон. 1

к^н 97 вид 10 м 4,8 га 6С₂ 2Бп 2Дз + Ос 86р. повн. 0,6 бон. 1

кв 106 вид 13 м 1,8 га 10С₂ 71р. повн. 0,7 бон. 1А

кв 107 вид 15 м 2,7 га 10С₂ 71р. повн. 0,7 бон. 1А в т.ч. для експлуатації 2,5 га

кв 108 вид 10 м 8,5 га 10С₂ + Бп 68р. повн. 0,7 бон. 1А

Загалом можливо для експлуатації 51,1 га

Три проведенні санітарно-лісопатологічного обстеження вищевказаних насаджень комісією встановлено, що вони на частині площ децю втрачають рівень біологічної стійкості, оскільки відносять та далі продовжують утворення ділянок з високим та сухостійким деревами, що мають гнилове та пошкожене розташування.

Тригачкою поіршення санітарної станції соснових насаджень та ускладнення лісопатологічної ситуації в першу чергу пов'язано з високим деривату зростової вологи та періодичної нестаті атмосферних опадів в останні 5-7 років.

Отже, як наслідок це створило оптимальні умови для розвитку небезпечних видів стовбурових шкідників, зокрема великого та малого соснових губців коріда-скорапа великої та середньої соснових ділянок. Підвищення чисельності їх популяцій та зростання інтенсивності живлення на вказаних деревах призвело до відмирання таких сосон.

На частині площ обстежених деревостанів має місце розвиток патогена кроневої гнилі (КГ) різних ступенів ураженк. При цьому одночасно з бурлираними ко-реків сосни відбувалось заселення стовбурів та гілок вище-зазначеними вторинними шкідниками, що помітно по-гіршувало санітарно-лісонадоговну ситуацію в насадженнях і привело до утворення дерев IV-VI категорії стаю.

Крім того в насадженні вог 1 кв 11 Невклянсько-го лісництва ставля вітрован старих сухостів сосни, оскільки їх коріння вже достатньо давно було ураже-не ґрунтовою механічною стійкістю.

За висновками комісії з метою припинення по-гіршення санітарно-лісонадоговної ситуації в обстежених насадженнях доцільно призначити відповідний захід з по-ліпшення санітарного стаю лісів - вибірку санітарну рубку (ВСР) на загальній площі 304 0 га.

Виконакне призначених ВСР у вказаних насадженнях провести з дотриманням пунктів 6, 9, 14 Санітарних правил в лісах України та пунктів 5, 12, 17, 23, 26, 27 цих же правил з урахуванням змін згідно Бюста-кови КМУ від 09.12.2020 № 1224 та відповідних по-ложень "Закоу про тваринний світ України".

За станом речей мешуючих насаджень вести постійний нагляд.

- В. Ф. Чавченко
- Т. А. Журиш
- С. М. Залів
- С. О. Жульва
- В. М. Терзак
- А. В. Луцшк
- О. Д. Ковчун
- В. О. Кшчк